

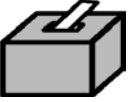

Meie 10 nõuet tulevastele Euroopa Parlamendi liikmetele

Euroopas on palju puuetega inimesi.
Üle 50 miljoni.

Paljud meist osalevad 2009. aasta juunis toimuvatel Euroopa Parlamendi valimistel.

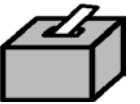

Seega palume me kandidaatidel meid kuulata.
Nad peaksid meie nõudeid arvesse võtma.
Nad peaksid seda tegema nii enne juunit 2009 kui ka pärast seda,
millal neid liikmeteks valitakse.

Siin on meie 10 nõuet.

1. Valimised peavad olema täielikult ligipääsetavad ja sellega seonduv peab olema arusaadav. Meil on õigus valimistel kandideerida.

Meil peab olema võimalik hääletada, kus me ka ei elaks.
See kehtib ka hooldekodudes elavate puuetega inimeste kohta.

Kõik jagatavad dokumendid peavad olema arusaadavad.
See tähendab näiteks

- suurt trükikirja
- lihtsustatud keelt
- pimedate kirja

Ka on tähtis, et kandidaatidevahelised arutelud oleksid arusaadavad.

See tähendab näiteks telesaadete puhul tõlget viipekeelde või subtiitreid.

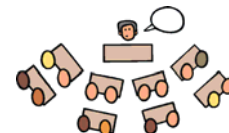

Viimaks,

- hääletamiskoht peab olema ligipääsetav
- hääletamise paberid peavad olema kättesaadavad
- peab olema selgelt seletatud kuidas, kus ja millal hääletamine aset leiab

Ja meil on ka õigus kandideerida, kui me seda soovime.

2. Euroopa Parlament peab olema täiesti ligipääsetav

See tähendab, et see koht peab olema ligipääsetav ratastooli kasutajatele.

Aga ka seda, et kõik dokumendid, veebilehed ja koosolekud peavad olema meile kõigile ligipääsetavad.

3. ÜRO Puuetega inimeste õiguste konventsioon peab muutuma seaduseks kõikides riikides

Kõik Euroopa riigid peavad tunnustama konventsiooni ja selle ellu viima.

See tähendab, et kõik riigid peavad selle allkirjastama ja austama seda, mis selles on kirjutatud meie õiguste kohta.

4. Euroopal peavad olema selged ideed selle kohta, kuidas puuetega inimesi aidata

Me seisame silmitsi paljude tõketega.
Me oleme tihti ikka veel ühiskonnast kõrvale jäetud.

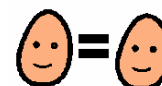

Need probleemid peaks lahendama.
Peaks kirjutatama paber, mis tagaks, et

- Meil on teistega võrdsed võimalused
- Meil on teistega võrdsed võimalused juhtida kõiki oma eluvaldkondi, näiteks haridus, transport, tervishoid, töö.

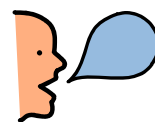

Samuti ei tohiks tulevikus tekkida uusi tõkkeid.
Ka selle peaks dokumenti kirja panema.

Selle dokumendi nimi peaks olema „Puude pakt“ (“Disability Pact”).

5. Meil peab olema lubatud öelda, mida me mõtleme, ja meiega peab arvestama

Me oleme ühiskonna osa.

Me tahame saada võimalusi öelda, mida me mõtleme.

Me tahame, et EL-i või riikide poliitikud kuulaksid meid.

Mitmetes eri paikades tehakse palju uusi seadusi.

Poliitikud peavad mõtlema, kuidas mõjutavad need uued seadused puuetega inimeste elu.

Inimesed ei tohiks meid unustada, kui nad teevad uusi seadusi.

6. Haridus peab meile kõigile kättesaadav olema

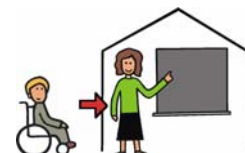
Meil peab olema võimalus osaleda kursustel koos inimestega, kellel ei ole puuet.

Seda nimetatakse kaasavaks hariduseks.

Kõik võivad minna samasugusesse kooli.

Ent peab arvestama puuetega inimeste vajadustega.

Näiteks peab intellektipuudega inimestel olema rohkem aega uute asjade õppimiseks.

7. Meil peab olema teistega võrdne ligipääs töökohtadele ja me peame saama samasugust palka

Meil peavad olema teistega võrdsed võimalused töökoha saamiseks.

Ja meie palk peaks olema sama suur,

kui me teeme samasugust tööd nagu inimene, kellel ei ole puuet.

Ka tööandjad peaksid natuke muutma tööpaika, et see oleks kõigile ligipääsetav.

8. Euroopa peab võitlema puuetega inimeste vaesuse vastu

Meie ja meie pered on majanduskriisi esimesed ohvrid.

Meid peaks toetama.

Me tahame saada piisavalt raha, et elada head elu.

Meie eest peab hoolt kandma ka siis, kui me pole oma riigis. Näiteks siis, kui me oleme haiged või kui midagi halba juhtub meiega.

9. Me tahame elada ühiskonna osana ja me tahame ise teha otsuseid

Meil on õigus otsustada, kus me tahame elada. Meil on õigus teha otsuseid iga oma eluvaldkonna kohta.

Inimeste jaoks, kelle on veel sügavam puue, on perekonnaliikmed eriti tähtsad. Nad on parimad inimesed, toetamaks puuetega inimeste valikuid.

Teenused peavad olema kättesaadavad nii linnades kui ka külades.

Need teenused peavad vastama puuetega inimeste ja nende perekondade vajadustele.

10. Transport, avalikud kohad ja informatsioon peavad olema meie jaoks ligipääsetavad

Puuetega inimestel peab olema ligipääs

- Kõikidele avalikele ehitistele (näiteks linnavalitsuse ja politsei hoone)
- Kõikidele avalikele kohtadele õues (näiteks pargid ja mänguväljakud)
- Kõikidele restoranidele, baaridele, muuseumidele
- Kõikidele tänavatele, jalakäijate ülekäiguradadele ja ühistranspordivahenditele.

Ja puuetega inimesed peaksid tundma ennast turvaliselt, kui nad nendesse kohtadesse lähevad.

Puuetega inimestel peab olema ka ligipääs

- Kogu informatsioonile
- Kõikide elektroonilistele suhtlusvahenditele, näiteks Internetile ja mobiiltelefonidele

Puuetega inimesed ei peaks maksma rohkem raha selliste asjade eest nagu näiteks kodune Internet.

Puuetega inimestel on õigus

- Reisida
- Broneerida (panna kinni) pileteid kontsertidele või üritustele
- Kasutada internetipanka